

Sygn. akt IV U 791/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Kazimierz Kostrzewa

Protokolant: protokolant sądowy Marta Bartusiak

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2014 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania A. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 28 maja 2014 roku nr (...)

w sprawie A. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt IVU 791/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 14 listopada 2014 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 28 maja 2014 r. odmówił A. B. przyznania prawa do emerytury. W uzasadnieniu swej decyzji organ rentowy wskazał, iż odwołujący nie spełnia przesłanek przyznania świadczenia emerytalnego określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. 2004 r. Nr 39 poz. 353 z póź. zm.), bowiem nie udokumentował 15-letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze wymienionej w wykazie A bądź B stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983 r. nr 8, poz. 43 z póź. zm.), a tylko 11 lat, 7 miesięcy i 23 dni.

A. B. w odwołaniu od tej decyzji domagał się jej zmiany i przyznania emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ponieważ ukończył 60 lat, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Domagał się uwzględnienia jako pracy w tym charakterze jego zatrudnienia w okresie od 01.08.1983 r. do 31.12.1986 r., ponieważ przez cały okres zatrudnienia od 17.11.1982 r. do 31.12.1998 r. pracował u tego samego pracodawcy na stanowisku robotnik magazynowy. Zmiany organizacyjne w zakładzie pracy spowodowały zmiany nazewnictwa stanowisk pracy, ale zakres obowiązków służbowych i wynagrodzenia pozostawał bez zmian. Sporne okoliczności zamierza udowodnić zeznaniami świadków.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn podanych w uzasadnieniu.

Bezsporne były następujące okoliczności sprawy:

A. B. urodzony w dniu (...) w dniu (...) ukończył 60 lat. Na dzień (...) legitymuje się okresem zatrudnienia wynoszącym 25 lat okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających. Odwołujący w dniu 24.03.2014 r. wystąpił z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury.

(okoliczności bezsporne)

Ponadto Sąd ustalił następujące okoliczności:

Odwołujący w okresie od 17.11.1982 r. do 31.12.1999 r. pracował w (...) S.A. w B. w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresach od 17.11.1982 r. do 31.07.1983 r. i od 01.01.1987 r. do 31.03.1987 r. pracował na stanowisku robotnik magazynowy, a w okresie od 01.04.1987 r. do 31.12.1998 r. pracował na stanowisku robotnik magazynowy brygadzista. Okresy te zostały w oparciu o świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach w całości uwzględnione przez organ rentowy jako praca w warunkach szczególnych w łącznym wymiarze 11 lat, 7 miesięcy i 23 dni. W okresie od 01.08.1983 r. do 31.12.1986 r. odwołujący był zatrudniony na stanowisku robotnika pomocniczego i w tym okresie nie wykonywał pracy w brygadzie za i wyładunkowej. Przebywał na urlopie bezpłatnym w okresie od 16.02.1990 r. do 31.07.1990 r.

(dowód: częściowo zeznania odwołującego –k.17 as,

częściowo zeznania świadka M. O. –k. 22 as,

częściowo zeznania świadka S. Z. –k.14 as,

częściowo zeznania świadka W. N. –k.13-14 as,

zmiana warunków pracy z dnia 18.07.1983 r. – akta osobowe,

świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 28.05.2012 r. – ar.

świadectwo pracy z dnia 30.12.1999 r. – akta osobowe).

Podstawą ustaleń w niniejszej sprawie były dowody z dokumentów oraz w niewielkim stopniu zeznania świadków S. Z., W. N. i M. O. oraz zeznania odwołującego słuchanego w charakterze strony.

Sąd pozytywnie ocenił dowody z dokumentów zalegających w aktach rentowych odwołującego oraz w jego aktach osobowych, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości Sądu, zarówno treść jak i forma dokumentów nie były kwestionowane przez strony postępowania. Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, także takich jakie należałoby uwzględnić urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego w tym wynikającego z art. 244 i art.245 k.p.c.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków S. Z., W. N. częściowo. Sąd nie uznał za wiarygodne zeznań tych świadków w tym zakresie, w którym twierdzili, że odwołujący zawsze pracował jako robotnik magazynowy w brygadzie za i wyładunkowej i nie było różnicy pomiędzy pracą na tym stanowisku a pracą na stanowisku robotnika pomocniczego. Ponadto świadkowie nie pamiętali czy odwołujący miał przerwy w pracy na stanowisku robotnika magazynowego. Świadkowie wprawdzie konsekwentnie zeznawali, że odwołujący przez cały okres zatrudnienia u tego pracodawcy robił zawsze to samo, ale nie znajduje to potwierdzenia w dowodach z dokumentów tj. angażu z dnia 18.07.1983 r. i w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Poza tym wbrew twierdzeniom świadków o braku przerw w zatrudnieniu odwołujący u tego pracodawcy przebywał na urlopie bezpłatnym w okresie od 16.02.1990 r. do 31.07.1990 r. W tej sytuacji Sąd uznał, że świadkowie z uwagi na upływ czasu nie do końca pamiętają istotne w

sprawie okoliczności. Jeżeli chodzi o zeznania świadka M. O. to owszem świadek była przełożoną odwołującego, ale w okresie późniejszym niż sporny w niniejszej sprawie okres, ponieważ w tym okresie odwołujący był zatrudniony na stanowisku brygadzysty. We wcześniejszym okresie świadek ten nie miała wiadomości co do rzeczywistego stanowiska pracy odwołującego.

Zeznaniom odwołującego odnośnie jego zatrudnienia w (...) S.A. w B. Sąd dał wiarę jedynie częściowo w zakresie zgodnym z dowodami z dokumentów i uznał, że praca na stanowisku robotnik pomocniczy to nie to samo co praca na stanowisku robotnik magazynowy.

Sąd rozważył, co następuje:

Przedmiotem postępowania było rozstrzygnięcie czy A. B. przysługuje prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei art. 32 ust. 4 stanowi, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, to jest na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Z §1 Rozporządzenia wynika, że jego treść stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymienione w §4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia. § 2 ust. 1 rozporządzenia ustala, że za okresy uzasadniające nabycie prawa do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. §4 pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Kwestią sporną pomiędzy stronami było ustalenie, czy A. B. był zatrudniony w warunkach szczególnych w (...) S.A. w B. przez cały okres zatrudnienia czy też jednak organ rentowy zasadnie w oparciu o świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 28.05.2012 r. wyłączył z tego okresu okres od 01.08.1983 r. do 31.12.1986 r.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) w § 2 ust. 2 zobowiązuje zakłady

pracy do stwierdzenia okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji. Natomiast w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49) określone zostały środki dowodowe, które powinny być dołączone do wniosku, stwierdzające okoliczności uzasadniające przyznanie tego świadczenia (§ 4 ust. 3). W myśl § 21 ust. 1, 4 i 5 powołanego rozporządzenia środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia są pisemne zaświadczenia zakładów pracy, wydane na podstawie posiadanych dokumentów, oraz legitymacje ubezpieczeniowe, a także inne dowody z przebiegu ubezpieczenia. W przypadku zaś ubiegania się pracownika o przyznanie emerytury lub renty z tytułu zatrudnienia w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty. Wyjątek od zasady ustalonej w powołanym przepisie jest zawarty w § 22 wymienionego rozporządzenia, który przewiduje, że okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 maja 1985 r., III UZP 5/85 wyjaśnił, że w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe dopuszczalne jest przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Pogląd ten został rozwinięty w znowelizowanym art. 473 kpc, który stanowi, że w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron. W postępowaniu przed tymi sądami okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń mogą być udowodniane wszelkimi dostępnymi środkami dowodowymi (por. wyr. SN z dnia 02.02.1996 r. II URN 3/95 OSNP 1996/16/239).

Skoro w niniejszej sprawie organ rentowy kwestionował wykonywanie pracy w szczególnych warunkach przez odwołującego kierując się treścią świadectwa pracy w szczególnych warunkach, konieczne stało się ustalenie rodzaju czynności faktycznie wykonywanych przez odwołującego w trakcie zatrudnienia w (...) S.A. w B.. Na podstawie wszechstronnie rozważonego materiału dowodowego dostępnego w niniejszej sprawie Sąd ustalił, że odwołujący w trakcie zatrudnienia u tego pracodawcy pracował w okresach od 17.11.1982 r. do 31.07.1983 r. i od 01.01.1987 r. do 31.03.1987 r. na stanowisku robotnik magazynowy, a w okresie od 01.04.1987 r. do 31.12.1998 r. na stanowisku robotnik magazynowy brygadzista. W tych okresach świadczył pracę w brygadzie za i wyładunkowej. Okresy te zostały w oparciu o świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach w całości uwzględnione przez organ rentowy jako praca w warunkach szczególnych w łącznym wymiarze 11 lat, 7 miesięcy i 23 dni. Pracodawca wyłączył okres od 01.08.1983 r. do 31.12.1986 r. z okresów wykonywania pracy w warunkach szczególnych, kiedy to odwołujący był zatrudniony na stanowisku robotnika pomocniczego i nie wykonywał pracy w brygadzie za i wyładunkowej. Jak wynika z zeznań odwołującego i zeznań świadków praca na stanowisku robotnika magazynowego i na stanowisku robotnika pomocniczego były tożsame, ale w ocenie Sądu nie można wyprowadzić takiego wniosku. Z dokumentacji pracowniczej wynika, że stanowisko odwołującego było precyzyjnie określone. Praca w szczególnych warunkach ma być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Sąd uznał, że odwołujący nie wykazał okresu 15 lat, kiedy to stale i w wymiarze pełnego etatu wykonywał pracę w warunkach szczególnych określoną w Wykazie A dziale IV, poz. 40 tj. prace magazynowe, załadunkowe, rozładunkowe, transport oraz konfekcjonowanie surowców, półproduktów i wyrobów gotowych - pylistych, toksycznych, żrących, parzących i wybuchowych, ani nie wykazał wykonywania w spornym okresie prac wymienionych w Wykazie A dziale X, tj. prac w rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym.

Sąd uznał zatem, że odwołujący nie wykazał mimo ciężącego na nim obowiązku zgodnie z art. 6 k.c. co najmniej 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych określonej w wykazie A stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Mając na względzie powyższe Sąd oddalił A. B. od zaskarżonej decyzji organu rentowego na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego i art.477¹⁴ §1 k.p.c.